

پیش گفتار

اعلامیه رفع تبعیض از زن در تاریخ هفتم نوامبر ۱۹۶۷ به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسید. این اعلامیه اصول برابری حقوق زن با مرد را تضمین کرده و خواهان اقداماتی برای ضمانت اجرایی گردیده است.

کارتنظیم این اعلامیه از سال ۱۹۶۳ شروع شد و در آن سال مجمع عمومی سازمان ملل متحد طی قطعنامه‌ای متذکر گردید که «هنوز تبعیضات قابل ملاحظه‌ای نسبت به زنان اعمال میشود و اگر این تبعیضات در قوانین گنجانیده نشده باشد در عمل مشاهده می‌شود.» مجمع عمومی از کمیسیون رسیدگی بوضع زن تقاضا کرد که اعلامیه‌ای دائر بر ازین بردن اینگونه تبعیضات تنظیم نماید.

متن مقدماتی این اعلامیه که در ماه مارس ۱۹۶۶ به تصویب کمیته رسیدگی بوضع زن رسید در همان سال در مجمع عمومی مطرح شد و مجمع پس از مطالعه، آنرا

بکمسیون بازگرداند تا با استفاده از مباحثات مجمع و پیشنهادهای اضافی ، مجدداً تنظیم گردد. در ماه مارس ۱۹۶۷ کمسیون رسیدگی بوضع زن متن اصلاحی اعلامیه را تصویب نمود و بیست و دومین اجلاسیه مجمع عمومی این متن را جزو مواد مهم دستور جلسات خود قرارداد .

مجمع عمومی پس از پذیرش توصیه‌های کمیته سوم خود راجع به اصلاحات بیشتری در متن اعلامیه ، آنرا مورد تصویب قرار داد.

تنظیم و تصویب اعلامیه رفع تبعیض از زن گام بلندی است که سازمان ملل متحد در زمینه برقراری مساوات بین زن و مرد در جهت اجرای منشور ملل متحد و اصول مذکور در اعلامیه جهانی حقوق بشر و مقاله نامه‌های بین‌المللی حقوق بشر برداشته است.

انتظار میرود که کمسیون رسیدگی بوضع زن در آینده با استفاده از کلیه وسائل موجود کوششهای خود را در راه اجرای کامل اعلامیه بکار برد. کمسیون تشخیص داده است که اولین گام در این راه آنست که آگاهی مردان و زنان جهان را از مفاد این اعلامیه گسترش دهد و آنرا کاملاً مفهوم سازد.

اعلامیه رفع تبعیض از زن

مجمع عمومی سازمان ملل متحد با توجه به اینکه ملل عضو سازمان ملل متحد در منشور این سازمان ایمان خود را بحقوق اساسی بشر و مقام و حیثیت شخص انسان و برابری حقوق مرد و زن تأیید نموده‌اند.

نظر باینکه اعلامیه جهانی حقوق بشر اصل عدم تبعیض را تقریر نمود و اعلام داشت که همه افراد نوع بشر از لحاظ حیثیت و حقوق آزاد و یکسان متولد شده‌اند و

هر کس حق دارد بدون هیچگونه تمایز، از جمله تمایز جنس، از کلیه این حقوق و آزادیها برخوردار شود؛

با در نظر گرفتن قطعنامه‌ها، اعلامیه‌ها، مقاله‌نامه‌ها و توصیه‌نامه‌های سازمان ملل متحد و کارگزاریهای اختصاصی آن که برای رفع کلیه انواع تبعیض و بمنظور برقراری حقوق برابر میان مردان و زنان تنظیم و تصویب شده‌اند؛

با ابراز نگرانی از اینکه علی‌رغم منشور ملل متحد، اعلامیه جهانی حقوق بشر، مقاله‌نامه‌های بین‌المللی حقوق بشر و سایر اسناد ملل متحد و کارگزاریهای اختصاصی آن، و علی‌رغم پیشرفت‌هایی که در زمینه تساوی حقوق بعمل آمده، همچنان تبعیضات قابل ملاحظه‌ای نسبت بزنان بعمل می‌آید؛

با توجه باینکه تبعیض نسبت بزنان با شأن انسانی و رفاه خانواده و جامعه منافات دارد و مانع شرکت زنان در حیات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور خود بر اساس شرایط مساوی با مردان میشود و مانع توسعه استعداد زنان در خدمت به میهنشان و در خدمت به بشریت میگردد؛

با در نظر گرفتن سهم عظیمی زنان در زندگی اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و نقشی که آنها در خانواده بویژه در تربیت کودکان ایفا میکنند؛

با اعتقاد باینکه پیشرفت کامل و همه جانبه هر کشور و رفاه جهانی و امر صلح مستلزم حداکثر تشریک مساعی زنان با مردان در کلیه شئون زندگی میباشد؛

با توجه باینکه لازم است شناسائی اصل برابری حقوق مرد و زن هم در قانون

و هم در عمل تأمین گردد، رسماً این اعلامیه را صادر میکند :

ماده ۱- چون تبعیض نسبت بزبان آنها را از برابری حقوق با مردان محروم و یا آنرا محدود میسازد، این تبعیض، اساساً غیر عادلانه میباشد و توهین به حیثیت

انسان محسوب می‌گردد.

ماده ۲- قوانین، رسوم، مقررات و اعمالی که نسبت بزنان تبعیض روا داشته لغو شود و برای برقراری حمایت قانونی کافی جهت برابری زن و مرد میبایستی تدابیر مناسبی اتخاذ گردد، بویژه:

الف - اصل برابری حقوق مرد و زن میبایستی در قانون اساسی گنجانده شود و یا توسط قوانین جاری تضمین گردد؛

ب - قراردادهای بین‌المللی سازمان ملل متحد و کارگزاریهای اختصاصی آن در مورد رفع تبعیض از زنان میبایستی هر چه زودتر مورد تصویب و یا پذیرش کشورهای عضو واقع شود.

ماده ۳- برای ارشاد افکار عمومی و هدایت آمال ملی جهت ریشه‌کنی تعصبات و برای الغای رسوم و اعمالی که بر پایهٔ حقیر شمردن زن قرار گرفته میبایستی همهٔ تدابیر لازم اتخاذ گردد.

ماده ۴- همه‌گونه تدبیر باید اتخاذ گردد تا برابری زنان با مردان در مورد حقوق ذیل بدون هیچ‌گونه تبعیض تضمین گردد:

الف - حق رأی در کلیه انتخابات و حق انتخاب شدن در کلیه مجامعی که با انتخاب عمومی تشکیل میشود؛

ب - حق رأی در هر مراجعه بآراء عمومی؛

ج - حق انتصاب به مقامهای عمومی و انجام کارهای عمومی. این حقوق باید بوسیلهٔ مجالس قانونگزاری تضمین گردد.

ماده ۵- زنان باید در کسب، تغییر و یا حفظ ملیت خود همان حقوق مردان را دارا باشند. ازدواج با بیگانه الزاماً بر ملیت زن اثر نخواهد گذاشت، یعنی نه

از او سلب تابعیت و نه ملیت شوهر باو تحمیل میشود.

ماده ۶-۱- بدون هیچگونه تبعیض در مورد حضانت یگانگی و هماهنگی خانواده که همچنان واحد اصلی هر جامعه‌ای بشمار میرود میبایستی کلیه اقدامات لازم بویژه با وضع قوانین بعمل آید تا برابری زنان مجرد و یا شوهردار را بامردان در زمینه حقوق مدنی بویژه در زمینه‌های ذیل تضمین نماید :

الف - حق کسب ، اداره ، استفاده ، فروش و یا واگذاری و ارث بردن اموال، از جمله اموالی که در دوره زندگی زناشویی بدست آمده است ؛

ب - حق برابری در اهلیت قانونی و اکمال آن ؛

ج - برخورداری از حقوق مساوی با مرد در قوانین مربوط به تغییر مکان.

۲- باید کلیه تدابیر لازم اتخاذ گردد تا اصل برابری زنان بامردان در زندگی زناشویی تأمین گردد ، بویژه در موارد زیر :

الف - زنان در انتخاب همسر و در ازدواج بطور آزاد و بمیل شخصی از همان حقوق مردان برخوردار خواهند بود .

ب - زنان در دوران زندگی زناشویی و در موقع طلاق و جدائی از همان حقوق مردان برخوردار میشوند. در هر حال مصلحت کودکان مرجح و مقدم خواهد بود.

ج - پدر و مادر در امور مربوط بفرزندانشان حقوق و وظایف مساوی دارند و در هر حال نفع کودکان را بر منافع خود مقدم خواهند شمرد .

۳- عقد کودکان و نامزدی دختران جوان پیش از رسیدن بسن بلوغ ممنوع است و باید اقدامات مؤثر از جمله وضع قوانین بعمل آید تا حداقل سن ازدواج تعیین شود و ثبت ازدواج در دفاتر رسمی ازدواج اجباری گردد .

ماده ۷ مواد کلیه قوانین جزائی گذشته که نسبت بزین تبعیض روا داشته است

بایستی لغو گردد .

ماده ۸ میبایستی هرگونه تدبیر مقتضی از جمله وضع قوانین اتخاذ گردد تا با هرگونه دادوستد و بهره برداری از فحشای زنان مبارزه شود .

ماده ۹ میبایستی همه‌گونه تدبیر اتخاذ شود تا برای دختران و زنان اعم از مجرد و شوهردار از نظر تحصیل دانش در کلیه پایه‌های تحصیلی ، حقوقی برابر حقوق مردان تأمین شود، بویژه در موارد زیر:

الف - شرایط مساوی برای ورود و تحصیل در همه‌گونه مؤسسه آموزشی از جمله دانشگاهها و مدارس حرفه‌ای فنی و اختصاصی ؛

ب- چه در مؤسسات فرهنگی مختلط و چه غیر مختلط از حیث برنامه‌های درس ، امتحانات ، معلمان ، ساختمان و وسائل تحصیلی اختلاف و تبعیض میان زنان و مردان قائل نشوند؛

ج- امکانات مساوی درخصوص استفاده از مزایا و کمکیهای تحصیلی؛

د - امکانات مساوی در زمینه استفاده از برنامه‌های ادامه تحصیل از جمله استفاده از برنامه‌های نوآموزی بزرگسالان؛

ه - دسترسی باطلاعات فرهنگی لازم برای بهداشت و رفاه خانواده‌ها.

ماده ۱۰- ۲- همه‌گونه تدبیر باید اتخاذ شود تا زنان شوهردار یا مجرد در زندگی اقتصادی و سیاسی از حقوقی برابر حقوق مردان برخوردار باشند ، بویژه در موارد زیر:

الف- حق استفاده از تعلیمات حرفه‌ای ، گرفتن شغل ، انتخاب آزادانه حرفه و استخدام و همچنین حق ترفیع در کار و حرفه خود بدون آنکه بعلت ازدواج و یا بعلت دیگر تبعیض در مورد آنها روا داشته شود؛

ب- شرایط دستمزد مساوی با مرد برای کاری که ارزش آن برابر کار مردان است؛
 ج- حق استفاده از مرخصی با حقوق و از مزایای بازنشستگی ، برخورداری از امنیت اجتماعی در مواقع بیکاری، بیماری ، پیری و یا ناتوانی در کار؛
 د- استفاده از مزایای خانوادگی برابر با مردان .

۲- بمنظور جلوگیری از تبعیض نسبت بزنان بسبب ازدواج کردن یا مادرشدن و تأمین حق کار برای آنها بطور مؤثر میبایستی اقدامات لازم بعمل آید تا از اخراج آنان از کار در مواقع ازدواج و زایمان با استفاده از حقوق و امکان برگشت بکار سابق داده شود و خدمات اجتماعی لازم از جمله تسهیلات نگاهداری طفل برای آنها فراهم شود.
 ۳- اقداماتی که بعلل جسمانی برای حفاظت زنان در پارهای از مشاغل بعمل میآید نمیبایستی تبعیض بنفع زنان محسوب شود.

ماده ۱۱- ۱- مطابق منشور ملل متحد و اعلامیه جهانی حقوق بشر اصل برابری مرد و زن باید در کلیه کشورها بمرحله اجراء گذارده شود.
 ۲- بنابراین از دولتها و سازمانهای غیر دولتی و اشخاص دعوت میشود که با استفاده از کلیه مقدرات خود اجرای اصول این اعلامیه را تشویق و حمایت نمایند.

دو دزد

فرقی نیست میان آن که به خانه ام دستبرد میزند و مال را میدزدد با آن دیگری که زبان یا قلمش را به پیشگاه شرف من دراز میکند و با نیش قلم یا زبان آبرویم را می ریزد. هر دو دزد و تبهکارند، اگر چه به نظر مردم عامی گناه اولی بزرگتر است ولی به نظر علم و عقل گناه دومی بزرگترست زیرا مال خادمی است از خادمان شرف که همواره در درگاه شرف به پاس ایستاده است